

عنوان مقاله:

اثر تغییر کاربری بر خصوصیات کیفی و کانی شناسی رس خاک در منطقه والارود استان زنجان

محل انتشار:

فصلنامه دانش آب و خاک، دوره 26، شماره 6 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

پریسا علمداری - استادیار گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

بهاره رضایی - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

احمد گلچین - استاد گروه علوم خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

خلاصه مقاله:

اثر نوع کاربری اراضی بر نحوه عملکرد خاک در اکوسیستم، توسط ارزیابی شاخصهای کیفیت خاک ممکن میگردد. چنین مطالعاتی که جهت بهبود کیفیت منابع اراضی انجام میگردد، تخریب اراضی را کنترل کرده و به مادر شناسایی مدیریت پایدار کمک میکند. بهمنظور مطالعه اثر تغییر کاربری از مرتع به زراعی بر کیفیت خاک و - کانیشناسی رس خاک، منطقه والارود در استان زنجان انتخاب گردید. نمونههای مرکب خاک از عمق ۳۰-۶۰ سانتیمتر از هر دو کاربری در سه تکرار جمعآوری شد و در مجموع ۶۰ نمونه خاک تهیه گردید. شاخصهای مهم کیفی خاک شامل جرم مخصوص ظاهری خاک، میانگین وزنی قطر خاکدانهها، کربن آلی، نیتروژنکل، تنفس میکروبی خاک، کربن توده میکروبی و فعالیت آنزیمهای اورهآز و فسفاتاز قلیایی اندازهگیری گردید. نتایج نشان داد که تغییر کاربری از مرتع به زراعی باعث کاهش معنیدار کربن آلی (۶۲٪)، نیتروژن کل (۷۰٪)، میانگینوزنی قطر خاکدانهها (۳۲٪)، تنفس میکروبی (۷۵٪) و کربن توده میکروبی (۴۷٪) گردید. بررسی فعالیت آنزیمهای اورهآز و فسفاتاز قلیایی با تغییر کاربری تغییر معنیداری نیافت، اما فعالیت آنزیم اورهآز در زمین زراعی کاهش نشان داد (۸۷٪). مطالعات کانیشناسی رس نشان داد که در هر دو کاربری کانیهای ایلیت، کائولینیت، کلریت، اسمکتیت و کانیهای مختلط موجود است و تغییر کاربری تاثیری در نوع و میزان کانیهای رسی نداشتهاست. بهطورکلی میتوان نتیجه گرفت که تغییر کاربری از مرتع به زمین زراعی با عملیات کشاورزی گسترده، مخصوصاً فعالیتهای خاکورزی فشرده ممکن است باعث کاهش کیفیت خاک گردد.

کلمات کلیدی:

تغییر کاربری اراضی، کاربری زراعی، کاربری مرتع، کانیشناسی رس، کیفیت خاک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1587605>

